

Zajímavé aspekty autekologie plšika lískového (*Muscardinus avellanarius*)

Interesting aspects of hazel dormouse (*Muscardinus avellanarius*) autecology

Václav Mikeš⁽¹⁾

Abstract: Several remarkable observations of the hazel dormouse (*Muscardinus avellanarius*) are reported from South Bohemia. The records, which come from the period 1998–2018, are put into the context of known species ecology. Thus a specimen killed by traffic on a forest road and three individuals captured by a domestic cat were documented. No false tail autotomy was recorded in the latter case. The cat caught one of the dormice in December, i.e. obviously during awakening from hibernation. Long-term occurrence of hazel dormice at high seats is evidenced as well. Twelve communally hibernating dormice were discovered in a large nestbox on 19th January 2007. The nestbox was made from a rotten cherry tree trunk and was filled with plenty of moss and leaves. Regarding the species dietary habits, feeding on apricot kernels was observed (the animal has to bite through the stone to reach the seed).

Key words: communal hibernation, Czechia, *Felis silvestris* f. *catus*, Gliridae, *Muscardinus avellanarius*, nestbox, predation, roadkill, South Bohemia, winter activity.

Abstrakt: V letech 1998–2018 bylo v jižních Čechách učiněno několik pozorování plšika lískového (*Muscardinus avellanarius*), která stojí za pozornost z hlediska poznání jeho ekologie. Zdokumentován byl úhyn jednoho jedince na lesní silnici způsobený automobilovou dopravou a opakovaný lov plšíků kočkou domácí. Žádný ze tří ulovených exemplářů neměl strženou kůži na ocasu. V jednom případě muselo k ulovení plšika dojít v průběhu jeho probuzení ze zimního spánku, neboť ho kočka donesla v prosinci. Popsán je i dlouhodobý výskyt plšíků lískových na mysliveckých posedech. 19. ledna 2007 bylo v prostorné budce objeveno 12 společně zimujících plšíků. Budka byla vyrobena z vyhnílého kmene třešně a byla hojně vystlána mechem a listy. Co se týče potravního chování, byl pozorován plšík vyjadající semena z pecek merunek.

klíčová slova: budka, Česko, jižní Čechy, kočka domácí, plchovití, plšík lískový, predace, společná hibernace, usmrcený automobilovou dopravou, zimní aktivita.

Úvod

Plšík lískový (*Muscardinus avellanarius* Linnaeus, 1758) je rozšířený v západní Palearctidě, kromě kontinentální Evropy obývá i poloostrov Malá Asie. Osídluje i některé ostrovy, z větších např. Korfu, Sicílii, Velkou Británii, Sjælland, Fyn či Lolland (Juškaitis 2008). Jedná se o lesní druh, který osídluje zejména listnaté nebo smíšené lesy s dobře vyvinutým podrostem; preferuje raná sukcesní stádia lesa (Juškaitis 2008). Může se vyskytovat i v zemědělsky využívané krajině, kde obývá křovinaté meze (Storch 1978). Potrava plšíků sestává z květů, hmyzu a plodů, jejichž zastoupení se v průběhu roku mění (Morris 1999). Jakožto arboreální hlodavci si plšící staví hnízda, která jsou umístěna buď skrytá ve vegetaci, anebo v dutinách stromů, popř. v budkách (Juškaitis 2008). Pro plšíky je charakteristická noční a sezónní aktivita (Rossolimo et al. 2001). Chladnou část roku tráví

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz